

Enguany s'està celebrant el centenari del naixement de l'extraordinari filòsof alemany Theodor W. Adorno, autor d'obres tan imprescindibles com Justificació de la filosofia, Dialèctica de la il·lustració o Minima moralia. El fet és que aquest centenari no ha gaudit per ací de massa ressò. En general, no n'ha tingut molt més enllà dels cercles acadèmics i algun que altre racó de lletres dels mitjans de comunicació. I és una vertadera llàstima. Cert és que al seu país, i també a Francfort, la sea ciutat natal, sí que l'han honorat tant com cal, i li han fet estàtues, li han reeditat tota mena de papers i s'han reimprès i exportat traduccions per tot el planeta.

La grandesa i la fragilitat d'Adorno es troba en la seua malaltissa debilitat per a detectar amenaces on encara no s'albira el conflicte i en una extraordinària capacitat per a mostrar amb tota mena de detalls les estructures de domini moral i social. De fet, la seua obra beu bàsicament de Hegel i Marx; no és estrany, per tant, que insistisca en l'anàlisi profund de les maniobres del poder econòmic i polític, un treball que en moltes ocasions va dur a terme en col·laboració amb els seus companys de viatge amb la finalitat d'edificar la comuna teoria crítica.

El projecte filosòfic principal d'Adorno, i per extensió, de l'esmentada escola, era comprendre per què no s'havia produït la revolució social esperada, i per què justament en el moment en el qual l'ésser humà disposava de tots els instruments per a l'emancipació individual es produïa tot just el contrari, és a dir, la seua anihilació. Música i filosofia marcaren la seua vida. La idea d'una societat lliure, sense dominació, sense violència ni ressentiments, conformaren l'eix central dels seus estudis. Com a homenatge i agraïment, recomane des d'ací la lectura de la seua Teoria estètica, una obra formidable.